

Realizácia Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji za rok 2018

Oblasť A1	Sociálna prevencia a poradenstvo v sociálnych službách
Regionálna priorita č. 1	Efektívnejšie využiť existujúci potenciál odborného poradenstva, vytvárať podmienky pre budovanie dostupnej a dostatočnej siete poradenských služieb občanom.
Hlavný cieľ	Zefektívniť a skvalitniť poradenské služby na území Košického kraja a zvýšiť povedomie občanov o existujúcej sieti.
Odôvodnenie priority	V Košickom kraji nie je dobudovaná sieť špecializovaného bezplatného sociálneho poradenstva pre občanov, ktorá by zabezpečovala finančnú a geografickú dostupnosť tohto druhu pomoci.
Aktivita	Vyhlásiť výzvu na vytvorenie novej siete špecializovaných sociálnych poradcov na r. 2018-2020 v členení podľa týchto cieľových skupín: zdravotne ťažko postihnutí občania, osoby v nepriaznivej životnej situácii, seniori, násilie. Kritériom pre prihlásenie budú o.i. skúsenosti s poskytovaním poradenstva pre cieľové skupiny a odborná spôsobilosť (vzdelávanie).
Indikátor	Počet špecializovaných sociálnych poradcov v kraji: 30. Počet cieľových skupín: 7.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet špecializovaných sociálnych poradcov v kraji: 24 pre 2 cieľové skupiny (sociálne vylúčené skupiny obyvateľov, zdravotne postihnutí občania).
Plnenie aktivity	<p>V roku 2017 bola vyhlásená výzva na roky 2018 a 2019 a vytvorená sieť 36 špecializovaných sociálnych poradcov. Vo výzve boli, v súlade so zákonom o sociálnych službách a avizovaným potrebami z terénu zadefinovaných 7 cieľových skupín:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzické osoby sociálne vylúčené a ohrozené sociálnym vylúčením, - fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, - fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom a ich rodiny, - rodiny s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom, dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, - fyzické osoby s duševnými poruchami a poruchami správania, - rodiny s deťmi v krízovej sociálnej situácii, - fyzické osoby ohrozené správaním iných fyzických osôb a obete správania iných. <p>Do výzvy bolo predložených 17 projektov. Z predložených projektov bola vytvorená sieť 36 poradcov, počet poradcov v jednotlivých regiónoch (mestách) kraja je uvedený v prílohe č. 1. Výška finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu KSK</p>

v sledovanom období bola 611 100 €.

Okruh problémov riešených v sledovanom období:

- úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom do rozvodu a na čas po rozvode,
- pomoc a podpora v rámci rôznych trestných konaní,
- funkčné a sociálne dôsledky zrakového postihnutia,
- problém so zabezpečením vhodnej kompenzačnej a optickej pomôcky,
- sociálna odkázanosť na pomoc inej osoby pri zabezpečovaní základných potrieb,
- zachovanie, resp. obnova statusu rodiny jednotlivca s diabetes mellitus, problémy s akceptáciou choroby a následným začlenením sa do rodinného a pracovného života,
- problémy súvisiace so starostlivosťou o zdravotne ťažko postihnutého člena rodiny,
- nezamestnanosť (problémy súvisiace so sociálnou integráciou, začlenením sa do spoločnosti a uplatnením sa na trhu práce),
- hmotná núdza (existenčné a finančné problémy),
- bezdomovectvo,
- predrozvodové a porozvodové problémy,
- neplnenie vyživovacej povinnosti,
- záškoláctvo a prejavy šikany,
- látkové (alkohol, tabak, drogy) a nelátkové (internet, mobil, hazardné hry) závislosti,
- sociálna izolácia,
- nedostatočné sociálne zručnosti,
- riešenie negatívnych sociálnych dôsledkov onkologického ochorenia dieťaťa akými sú napr. znížený príjem,
- negatívne psychické prežívanie onkologického ochorenia,
- obavy z budúcnosti (priebeh liečby a čas po liečbe),
- prejavy hospitalizácie,
- izolácia jednotlivých členov rodiny ako ja rodiny ako celku – strata sociálnych kontaktov,
- negatívne prežívanie terminálneho štádia ochorenia a strata dieťaťa.

Distribúcia letákov o existencii poradcov v jednotlivých regiónoch kraja bola zabezpečená ešte v r. 2017, v r. 2018 bol aktualizovaný zoznam poradcov a zverejnený na webovej stránke KSK. Zoznam poradcov, vrátane letákov, je k dispozícii aj v kancelárii prvého kontaktu.

Aktivita	V spolupráci so špecializovanými poradcami podporovať poskytovanie mobilného poradenstva.
Indikátor	Mobilné poradenstvo poskytované v 3 obciach.
Východiskový stav (rok 2016)	Mobilné poradenstvo poskytované v 0 obciach.
Plnenie aktivity	V r. 2017 poskytovali mobilné poradenstvo dve poradenské inštitúcie spolu v 6 obciach kraja: Jasov, Veľká Ida, Rozhanovce, Smižany, Gelnica, Košické Olšany. V roku 2018 sa poskytovanie mobilného poradenstva rozšírilo prostredníctvom Slovenského Červeného Kríža – územného spolku Košice o miesta výkonu Košice – Barca, Kavečany, Krásna – počet obcí spolu 10 (so započítaním mestských častí). Výhodou mobilného poradenstva je skutočnosť, že občan nemusí cestovať za poradcom, ale poradca v pravidelných intervaloch, spravidla 1x týždenne (podľa potreby a dohody so starostom obce) prichádza do obce. Občanovi tak nevznikajú ďalšie náklady na cestovné.
Aktivita	V kancelárii prvého kontaktu poskytovať kvalitné sociálne poradenstvo.
Indikátor	Počet poradenských konzultácií: 2000. Počet sťažností na činnosť kancelárie prvého kontaktu: 0.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet občanov, ktorým bolo poskytnutú poradenstvo v KPK osobne, prostredníctvom live chatu, telefonicky a emailom: 2454, z toho osobne v kancelárii 1579 občanom, telefonicky 775 občanom, emailom 79 občanom a prostredníctvom online poradenstva pre 21 občanov.
Plnenie aktivity	V roku 2018 poskytla KPK svoje služby <u>3286</u> občanom. Odborné poradenstvo bolo osobne v priestoroch KPK poskytnuté 2712 občanom, 455 občanov žiadalo poradenstvo telefonicky, 49 občanov emailom a 70 občanom prostredníctvom online poradenstva. E-anketa je umiestnená priamo pred kanceláriou a je realizovaná na tablete, umožňuje získať jednoduchú a objektívnu spätnú väzbu od občanov na činnosť a kvalitu poskytovaných služieb v KPK. Občania majú možnosť ohodnotiť činnosť KPK aj prostredníctvom dotazníka spokojnosti (prístupný v KPK a na webovej stránke. V sledovanom období vyplnilo e-anketu a dotazník spokojnosti spolu 161 občanov. Z toho e-anketu vyplnilo 152 občanov a dotazník spokojnosti 9 občanov. Z hodnotených dotazníkov vyplynulo, že spokojných občanov bolo celkom 148, nespokojní občania 4, čiastočnú spokojnosť vyjadrilo 9 občanov. Nespokojnosť súvisela predovšetkým so skutočnosťou, občanovi nebolo možné zabezpečiť sociálnu službu v danom čase.

Oblasť A2	Krízová intervencia
Regionálna priorita č. 2	Zvýšiť vybavenosť Košického kraja zariadeniami krízovej intervencie pre rôzne skupiny obyvateľov v kriticknej situácii.
Hlavný cieľ	Rozširovať počty miest v kvalitných zariadeniach krízovej intervencie.
Odôvodnenie priority	Zvýšená potreba zariadení krízovej intervencie je ovplyvnená regionálnymi charakteristikami – demografickou štruktúrou a ekonomicko-sociálnou situáciou v Košickom kraji. Z analýzy siete sociálnych služieb vyplynul nedostatok sociálnych služieb najmä pre skupinu občanov bez prístrešia.
Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v zariadeniach núdzového bývania, domove na pol ceste, útulkoch, krízových a resocializačných strediskách.
Indikátor	Zazmluvnený počet miest v zariadeniach: 414 miest.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet miest financovaných z rozpočtu KSK v zariadeniach núdzového bývania, domovoch na polceste, útulkoch, krízových a resocializačných strediskách: 393 miest.
Plnenie aktivity	Celkový počet zazmluvnených miest v zariadeniach krízovej intervencie v roku 2018 bol <u>475 miest</u> v členení: útulok 308 miest, domov na pol ceste 34 miest, zariadenie núdzového bývania 65 miest, krízové stredisko 22 miest, resocializačné stredisko 46 miest. V krízových strediskách došlo k poklesu počtu zazmluvnených miest o 4 z dôvodu novely zákona o sociálnoprávnej ochrane (príprava na zriadenie Centra pre deti a rodinu, následné zníženie kapacity nariadené Regionálnym úradom verejného zdravotníctva). Oproti roku 2017 sa počet zazmluvnených zvýšil celkovo o 71 miest, z toho o 64 miesta v útulku, 11 miest v zariadeniach núdzového bývania (počet zazmluvnených miest v r. 2017: 404). Na uvedené sociálne služby poskytol KSK finančný príspevok na prevádzku vo výške 1 423 508,35 €.
Aktivita	Zlepšiť kvalitu poskytovaných služieb krízovej intervencie v kraji.
Indikátor	Počet uskutočnených aktivít (stretnutí, kontrol): 5.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet uskutočnených aktivít (stretnutí, kontrol): 10.

Plnenie aktivity	Pravidelne raz mesačne boli realizované pracovné stretnutia s organizáciami pracujúcimi v problematike násilia páchaného na ženách, ktoré sú združené v Bezpečnej ženskej sieti proti násiliu na ženách a pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násilia na ženách v Košiciach. V roku 2018 bolo zrealizovaných <u>10 stretnutí</u> . V sledovanom období boli vykonané aj <u>dve kontroly</u> v útulkoch.
Oblasť A3	Pobytové služby
Regionálna priorita č. 3	Pokračovať v procesoch humanizácie a deinštitucionalizácie pobytových služieb.
Hlavný cieľ č. 1	Regulovať počet lôžok v pobytových službách na základe objektívneho posudzovania odkázanosti na sociálnu službu. Znižovať počet lôžok vo veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 2	Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na odborné činnosti. Podporovať vznik zariadení zameraných na prepojenie zdravotno-sociálnej starostlivosti.
Odôvodnenie priority	Segment pobytových služieb patrí k najrozvinutejším. Dostupnosť týchto služieb je vysoká. Slabou stránkou je existencia veľkokapacitných zariadení. Rozvojovým trendom je znižovať kapacity pobytových služieb, deinštitucionalizovať starostlivosť, približovať charakter pobytových služieb modelu rodinnej starostlivosti, rozvíjať komunitné služby.
Aktivita	Zapojiť do vzdelávania zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v rámci druhého národného projektu (v prípade schválenia).
Indikátor	Počet zapojených zariadení do národného projektu: 5. Počet vyškolených zamestnancov: 5/zariadenie, spolu 25.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zapojených zariadení do prvého národného projektu: 1.
Plnenie aktivity	Do druhého národného projektu bolo ešte v roku 2017 prihlásených spolu 5 zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, a to: LÚČ – Domov sociálnych služieb Šemša, ONDAVA – Domov sociálnych služieb Rakovec nad Ondavou, REGINA – Domov sociálnych služieb Kráľove, JASANIMA – Domov sociálnych služieb Rožňava. Národný projekt Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov bol schválený až v závere roka. V mesiaci december sa uskutočnilo prvé stretnutie, ktoré zorganizovala Implementačná agentúra MPSVaR SR, za účasti všetkých uvedených zariadení, zamestnancov odboru sociálnych vecí, zástupcov neverejných poskytovateľov a zástupcov Rady pre poradenstvo v sociálnej práci a jej partnerov, ktorí budú projekt implementovať. Cieľom pracovného stretnutia bolo oboznámiť prítomných s podmienkami projektu a možnosťami zapojiť sa. Základné východiská projektu: trvanie projektu je päť rokov, v každom roku je možné do vzdelávania zapojiť 3 zariadenia z každého samosprávneho kraja a pripraviť

	transformačný projekt. Projekt sa začne realizovať až v roku 2019. Z uvedeného dôvodu bola aktivita presunutá do akčného plánu na r. 2019.
Aktivita	Realizovať druhý národný projekt (v prípade jeho schválenia).
Plnenie aktivity	Z dôvodu, že projekt nebol schválený, aktivita sa nerealizovala, bola presunutá do akčného plánu na r. 2019.
Aktivita	Spracovať transformačný plán a participovať na príprave žiadosti o príspevok z IROP (v prípade vyhlásenia výzvy).
Indikátor	Spracovaný transformačný plán v zariadení JASANIMA – Domov sociálnych služieb, Rožňava.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zaradených zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK do procesu deinštitucionalizácie sociálnych služieb: 0.
Plnenie aktivity	V roku 2018 pokračoval schvaľovaní proces projektu „Cesta do komunity“, t.j. projektu deinštitucionalizácie zariadenia LIDWINA – Domov sociálnych služieb Strážske, ktorý bol v rámci vyhlásenej výzvy IROP podaný v mesiaci november 2017. V mesiaci máj 2018 bol projekt riadiacim orgánom schválený, v mesiaci august 2018 bola podpísaná zmluva a začal sa proces verejného obstarávania. Z dôvodu, že v sledovanom období nebol schválený Národný projekt Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov, v zariadení JASANIMA – Domov sociálnych služieb bol spracovaný transformačný plán, ďalšie aktivity realizované neboli (spracovanie projektu, predloženie projektu, ..., vzdelávanie zamestnancov a prijímateľov).
Aktivita	V domovoch sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK vytvárať projekty tzv. „tréningového bývania“.
Indikátor	Počet vytvorených tréningových bývaní: 1.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet vytvorených tréningových bývaní: 0.
Plnenie aktivity	Dve tréningové bývania pre prijímateľov domovov sociálnych služieb boli vytvorené ešte v r. 2017, konkrétne v zariadení Ondava v Ondave nad Rakovcom a Lúč Šemša s celkovou kapacitou 24 miest. Ide o vytvorenie priestorov mimo „hlavnej budovy“ zariadenia, do ktorého sú umiestnení prijímatelia so zručnosťami, ktoré im umožňujú vykonávať niektoré úkony starostlivosti samostatne – napr. upratovanie, príprava jednoduchých jedál. Túto formu bývania možno považovať za istú formu prípravy prijímateľov na poskytovanie sociálnych služieb s nižšom mierou podpory ako poskytuje domov sociálnych služieb. V roku 2018 nebolo vytvorené nové tréningové bývanie, v mesiaci december 2018 však bola schválená 7. etapa optimalizácie

	sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, v rámci ktorej bolo navrhnuté vytvorenie nového samostatného zariadenia podporovaného zariadenia v uvoľnenom objekte rodinného domu v obci Čaňa. Cieľovou skupinou v tomto zariadení sú prijímatelia, ktorým sa v súčasnosti poskytuje ambulantná sociálna služba v DOMKO - DSS, Košice, príp. v iných zariadeniach s ambulantnou formou. Zámerom vytvorenia podporovaného bývania pre túto cieľovú skupinu je ponúknuť ľuďom so zdravotným znevýhodnením možnosť samostatného „asistovaného“ bývania s cieľom poskytnúť týmto ľuďom možnosť plnohodnotného života. Predpokladaná kapacita je 12 miest.
Aktivita	Spracovať rizikové plány pracovísk domovov sociálnych služieb.
Indikátor	Spracované rizikové plány jednotlivých pracovísk zariadenia JASANIMA – Domov sociálnych služieb Rožňava, s rizikami oboznámiť všetkých zamestnancov a prijímateľov, vyhodnotiť prínos plánov.
Východiskový stav (rok 2016)	V zariadeniach sociálnych služieb rizikové plány spracované neboli.
Plnenie aktivity	Plány rizík ako súčasť individuálneho plánu, resp. ošetrovateľského procesu, boli vypracované vo všetkých 13 zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Spracované plány rizík napomáhajú pri identifikácii možných problémových situácií (napr. mož.né úteky klientov, možnosť vzniku dekubitov pri imobilite), zmena spracovania individuálnych plánov umožňuje pružne reagovať na potreby klienta, kľúčovému pracovník umožňuje lepšiu koordináciu aktivít zameraných na plnenie stanoveného cieľa, vzájomnú spoluprácu dotknutých zamestnancov. Súčasťou individuálnych plánov u klientov, ktorí nevedia verbálne zadefinovať svoje potreby a prania, sú tzv. piktogramy.
Aktivita	V štvrt'ročných intervaloch prehodnocovať vytvorenú zazmluvnenú sieť poskytovateľov sociálnych služieb.
Indikátor	Počet zazmluvnených miest v pobytových službách: 937
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest v pobytových službách: 885
Plnenie aktivity	K pobytovým službám v pôsobnosti samosprávneho kraja patria služby: domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, zariadenie podporovaného bývania. Ide o tzv. posudzované služby, t.j. služby, pri ktorých sa posudzuje odkázanosť občana na sociálnu službu. Pravidelné prehodnocovanie doručených žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb počas roka je potrebné z dôvodu uzatvorenia nových zmlúv alebo dodatkov. V roku 2018 bol z rozpočtu KSK poskytnutý finančný príspevok na prevádzku spolu na 967 miest v pobytových zariadeniach, v členení: domov sociálnych služieb 533 miest, špecializované zariadenie 310 miest, zariadenie podporovaného bývania 124 miest. V porovnaní s rokom 2017 ide o nárast zazmluvneného počtu o 50 miest, čo je takmer 100% zazmluvnenosť všetkých vytvorených miest v kraji. Pre zabezpečenie potrieb obyvateľov

	<p>kraja uzatvára KSK zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na prevádzku aj v zariadeniach verejných a neverejných poskytovateľov v iných krajoch podľa výberu občana.</p> <p>V roku 2018 bolo doručených 718 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby. Napriek neustálemu zvyšovaniu zazmluvnených miest, nie je možné pokryť dopyt po týchto službách v plnom rozsahu, z tohto dôvodu sú v zariadeniach vytvárané evidencie čakateľov na prijatie do zariadenia.</p> <p>K 31.12.2018 evidoval KSK v evidenciách čakateľov na voľné miesta v konkrétnych zariadeniach sociálnych služieb celkovo 378 žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, z toho: 248 žiadostí u verejných poskytovateľov, 130 žiadostí u neverejných poskytovateľov.</p> <p>Z celkového počtu 718 žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb evidovaných na KSK v roku 2018 bolo poskytovateľom postúpených na priame vybavenie 693 žiadostí, čo predstavuje 96,52%. Poskytovatelia následne poskytli občanom sociálnu službu na voľnom mieste, alebo žiadosť zaradili do evidencie čakateľov na voľné miesto. V priebehu r. 2018 bol na základe sledovania dopytu 2x upravovaný počet zazmluvnených miest.</p> <p>Košický samosprávny kraj v roku 2018 zazmluvnil 52 miest v iných krajoch, čím podporil slobodný výber občanov košického kraja pri zabezpečení sociálnej služby</p> <p>Najvyšší dopyt je o poskytovanie služby v špecializovaných zariadeniach v meste Košice a Rožňava, prípadne o zariadenia nachádzajúce sa v inom samosprávnom kraji. Najviac občanov čaká na umiestnenie v zariadení ARCUS Košice, VIA LUX Košice – Barca a SUBSIDIUM Rožňava.</p>
Aktivita	Vytvárať podmienky na zapájanie klientov do komunitných aktivít.
Indikátor	Počet uskutočnených aktivít podporujúce účasť prijímateľov na živote komunity: 20.
Plnenie aktivity	<p>V roku 2018 zariadenia realizovali rôzne aktivity v celkovom počte 328 aktivít v spolupráci s komunitou - školami, obcou, príp. inými zariadeniami sociálnych služieb za účasti prijímateľov a rodinných príslušníkov. Išlo o aktivity konané na lokálnej, krajskej, celoslovenskej alebo medzinárodnej úrovni.</p> <p>V rámci plnenia koncepcie uvádzame predovšetkým aktivity deklarujúce účasť prijímateľov na krajských, celoslovenských, alebo medzinárodných úrovniach:</p> <p>Zimná blumiáda 27.2.2018-1.3.2018, Most úsmevov 29.5.2018, Tancuj srdcom 21.9.2018, Športové hry klientov 5.9.2018, Plavecké preteky -7. Ročník (Mestská plaváreň, Košice) 25.4.2018, Zlatý Slávik 24.10.2018, výstava fotografií prijímateľov zo zariadenia DOMKO Košice na MZ SR, MH SR, MPSVaR SR, MŠVaŠ SR, na veľvyslanectve ČR v Grécku, na Medzinárodnej konferencii GEOTOUR Hodruša Hámre, na Vedeckej konferencii baníckeho turizmu v Krásne nad Kysucou 12. Majstrovstvá Slovenska špeciálnych olympiád v plávaní (apríl 201, 6 plavcov z DOMKA a 3 plavci z LÚČ-u, tri prvé miesta, 4 druhé miesta), Petangový turnaj v zariadení MEREMA MODRÁ - jún 2018, 3 prijímatelia z DOMK-a, celkovo 26</p>

	zúčastnených družstiev, umiestnenie na 4. mieste), Medzinárodné výtvarné preteky Šoporňa (jún 2018, 4 PSS z DOMK-a, celkovo 14 družstiev, umiestnenie na 6. mieste), Majstrovstvá Slovenska špeciálnych olympiád v ľahkej atletike (4 prijímatelia z DOMK-a získali tretie miesto v behu na 60 m, dve štvrté miesta v skoku do diaľky), Majstrovstvá Slovenska špeciálnych olympiád v lyžovaní január 2018: 4 prijímatelia - 3 štvrté miesta, jedno tretie v disciplíne beh na lyžiach na 500 m), Spišská petangová liga - 27.9.2018,....
Aktivita	Participovať na príprave projektov zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti budov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, vrátane humanizácie priestorových (interiérových) podmienok a materiálno-technického vybavenia na poskytovanie kvalitnej sociálnej služby v zariadeniach.
Indikátor	Realizované projekty.
Východiskový stav (rok 2016)	3 zariadenia soc. služieb zrekonštruované z prostriedkov EÚ v rámci predchádzajúceho programového obdobia (ukončená rekonštrukcia v r. 2015 – 2016 v zariadeniach ARCUS – Košice, LUMEN – Trebišov, ONDAVA – Ondava nad Rakovcom), 1 zariadenie zrekonštruované priebežne aj z prostriedkov Nórskeho finančného mechanizmu – IDEA Prakovce.
Plnenie aktivity	<p>Investičné projekty zamerané na zvýšenie energetickej efektívnosti zariadení sociálnych služieb realizované neboli (7 zariadení má spracovanú projektovú dokumentáciu a platné stavebné povolenie). Na humanizáciu a estetizáciu prostredia využívali zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti aj iné zdroje, napr. dotácie z MPSVaR SR. V roku 2018 boli poskytnuté dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb: finančný príspevok z MPSVaR predstavoval výšku 44 890 € a z rozpočtu KSK 25 092 €. Pre zariadenie DOMKO a ONDAVA bola poskytnutá dotácia na zakúpenie vibračnej postele a vybavenie multisenzorickej miestnosti snoezelen. Pre zariadenie LIDWINA bola poskytnutá dotácia na zakúpenie 3 ks notebookov a tlačiarne. Zariadeniu ANIMA bola poskytnutá dotácia na zakúpenie 2 ks detský bicykel, 5 ks tabletov, zariadenie HARMONIA zakúpilo dvojlitrovú vibračnú vodnú posteľ, zariadenie VIA LUX zakúpilo 20 ks elektrických polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom a zariadenie ZSS ARCUS zakúpilo 10 ks elektrických polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom, 10 ks nočných stolíkov, 10 ks senior kreslá, čalúnenú základňu, dvojposchodkovú. Zariadenie REGINA zakúpilo hygienickú zdvíhaciu stoličku, 10 ks váľandy, 15 ks konferenčný stolík, 20 ks stoličky, 4 ks stôl, 12 ks kreslá.</p> <p>V roku 2018 boli v zariadeniach realizovaná aj čiastočná obnova technologického vybavenia: REGINA – nákup magľa do pracovne, ANIMA – rekonštrukcia pracovne, nákup veľkokapacitnej priemyselnej práčky, LÚČ – nákup kondenzačného plynového kotla so zásobníkom na TUV, VIA LUX – nákup teleskopической veľkokapacitnej umývačky riadu. SUBSIDIUM – zariadenie pracovne, na ktorú bola poskytnutá aj dotácia z Úradu Vlády SR v rámci podpory najmenej rozvinutých regiónov.</p>

Oblasť A4	Terénne služby
Regionálna priorita č. 4	Zvýšiť podiel ambulantných a terénnych sociálnych služieb v kraji.
Hlavný cieľ	Zvýšiť rozsah a zlepšiť miestnu dostupnosť terénnych služieb pre občanov Košického kraja.
Odôvodnenie priority	Súčasný stav vybavenosti terénnymi službami v Košickom kraji nezodpovedá predpokladanej potrebe tohto typu služieb. Je všeobecným trendom zvyšovať podiel ambulantných a terénnych služieb, ktoré umožňujú zachovať občanom vyššiu mieru autonómie a nezávislosti. Súvislosť medzi kvalitou života a zotrvaním v prirodzenom prostredí je preukázaný mnohými výskumami. K ďalším pozitívam patrí nižšia finančná náročnosť oproti pobytovým službám.
Aktivita	Zabezpečiť financovanie služby včasnej intervencie poskytovanej nevereným poskytovateľom v kraji.
Indikátor	Počet hodín služby včasnej intervencie, na ktoré KSK poskytuje finančný príspevok na prevádzku: 2 000 hodín.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet hodín služby včasnej intervencie, na ktorý Košický samosprávny kraj poskytol finančný príspevok: 0 hodín.
Plnenie aktivity	<p>Služba včasnej intervencie je poskytovaná dieťaťu do dosiahnutia siedmeho roku veku, u ktorého je vývin ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia, ako aj rodine tohto dieťaťa. Služba sa poskytuje predovšetkým priamo v domácnosti dieťaťa. Finančný príspevok na prevádzku služby včasnej intervencie začal KSK poskytovať až v roku 2017 po zmene zákona o sociálnych službách, v rámci ktorej došlo k rozšíreniu povinností vyššieho územného celku zabezpečiť túto službu a uzatvoriť zmluvu o poskytnutí finančného príspevku. V roku 2017 bol poskytnutý finančný príspevok na službu včasnej intervencie vo výške 57 523,20 € a 3520 hodín pre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrum včasnej intervencie so sídlom v Prešove, ktoré zabezpečovalo službu pre rodiny v Košickom kraji v rozsahu 960 hodín a 9 600 € - Centrum včasnej intervencie so sídlom v Košiciach v rozsahu 2560 hodín a 47 923,20 €. <p>V roku 2017, v súlade so schválenou 5. etapou optimalizácie sociálnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti, bola služba včasnej intervencie vytvorená aj pri zariadení DOMKO – Domov sociálnych služieb Košice.</p> <p>V roku 2018 bol poskytnutý finančný príspevok na službu včasnej intervencie v rozsahu 6960 hodín vo výške 104 539,20 € v členení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrum včasnej intervencie so sídlom v Prešove, ktoré zabezpečovalo službu pre rodiny v Košickom kraji v rozsahu 960

	<p>hodín a 14 419,20 €</p> <p>- Centrum včasnej intervencie so sídlom v Košiciach v rozsahu 2560 hodín a 90 120 €.</p> <p>V roku 2018, v súlade so schválenou 6. etapou optimalizácie sociálnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti, bola služba včasnej intervencie vytvorená aj pri zariadení ANIMA – Domov sociálnych služieb Košice.</p>
Aktivita	Zabezpečiť v max. možnej miere využívanie ambulantných foriem služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.
Indikátor	Využívanie ambulantných služieb na 80%.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet ambulantných služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK: päť domovov sociálnych služieb (pri zariadeniach ANIMA Michalovce, JASANIMA Rožňava, DOMKO Košice, LUMEN Trebišov a IDEA Prakovce s celkovou kapacitou 113 miest.
Plnenie aktivity	<p>Od r. 2016 sa počet ambulantných a terénnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK zvýšil celkovo na 9 služieb, kapacita ambulantných služieb bola 133 miest (pri terénnej službe sa kapacita neuvádza):</p> <p>K domovom sociálnych služieb pribudli dve špecializované zariadenia (pri zariadení ARCUS Košice, SUBSIDIUM Rožňava), dve služby včasnej intervencie (pri zariadení DOMKO Košice a ANIMA Michalovce).</p> <p><u>Obsadenosť jednotlivých zariadení v roku 2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Domov sociálnych služieb pri DOMKO Košice 95% (kapacita zariadenia 60 miest) - Domov sociálnych služieb pri JASANIMA Rožňava 93% (kapacita zariadenia 10 miest) - Domov sociálnych služieb pri IDEA Prakovce 100% (kapacita zariadenia 4 miest) - Domov sociálnych služieb pri ANIMA Michalovce 80% (kapacita zariadenia 35 miest) - Domov sociálnych služieb pri LUMEN Trebišov 0% (kapacita zariadenia 4 miest) - Špecializované zariadenie pri ARCUS Košice 100% (kapacita zariadenia 10 miest) - Špecializované zariadenie pri SUBSIDIUM Rožňava 10% (kapacita zariadenia 10 miest) - Služba včasnej intervencie pri DOMKO Košice 50 rodín - Služba včasnej intervencie pri Anima Michalovce 8 rodín <p>Obsadenosť špecializovaného zariadenia pri SUBSIDIUM Rožňava sa napriek snahe a propagácii tejto služby medzi záujemcami o službu, v denných centrách v meste Rožňava, v miestnych médiách a pod. nepodarilo zvýšiť. Nedostatočný záujem o ambulantnú formu služby súvisí pravdepodobne s nedostatkom skúseností rodinných príslušníkov ako aj možných</p>

	<p>prijímateľov služby s takouto formou služby. Napriek uvedenej skutočnosti ambulantná služba v tomto zariadení zrušená nebola z dôvodu, že počet ľudí odkázaných na službu v špecializovaných zariadeniach narastá (rapídny nárast ľudí s Alzheimerovou chorobou, demenciou, ...), zvyšuje sa počet čakateľov na pobytovú celoročnú službu v špecializovanom zariadení a ambulantná služba môže byť alternatívou ako preklenúť čakaciu dobu.</p> <p>Domov sociálnych služieb pri zariadení LUMEN Trebišov bol z dôvodu nezáujmu o službu v rámci 7. etapy optimalizácie sociálnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti k 31.12.2018 zrušený.</p> <p>V 7. etape optimalizácie sociálnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti schválenej zastupiteľstvom KSK v mesiaci december 2018, bolo odsúhlasené vytvorenie nového špecializovaného zariadenia – ambulantná forma v r. 2019 pri zariadení VIA LUX Košice. Návrh na vytvorenie nového zariadenia súvisí s vysokým záujmom o ambulantnú službu v meste Košice.</p>
Aktivita	Vytvoriť ďalší kontaktný info bod Alzheimerovej spoločnosti v regióne Zemplín.
Indikátor	Vytvorený kontaktný info bod Alzheimerovej spoločnosti pri zariadení LUMEN Trebišov.
Východiskový stav (rok 2016)	Vytvorené 2 kontaktné info body (pri zariadení ARCUS Košice, SUBSIDIUM Rožňava).
Plnenie aktivity	<p>V roku 2017 bol vytvorený kontaktný info bod pri zariadení VIA LUX – Košice-Barca.</p> <p>Kontaktné body sú už zriadené vo týchto špecializovaných zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK: Arcus Košice, Via Lux Košice – Barca, Subsidium Rožňava. V zariadení VIA LUX – DSS a ZpS Košice sa v rámci kontaktného bodu zriadila aj miestnosť prvého kontaktu. Táto je denne otvorená, k dispozícii hlavne rodinným príslušníkom, ktorí sa starajú o príbuzného s Alzheimerovou chorobou. V každom z nich sa realizuje aspoň 1 aktivita mesačne: zamerané sú na pravidelné stretnutia s prijímateľmi a ich rodinnými príslušníkmi za účasti rôznych odborníkov (1x mesačne), ďalej stretnutia za účasti psychológa, psychiatra, zástupcov spoločnosti Parkinson Slovensko a odborných lekárov, organizujú sa aj stretnutia pre širokú verejnosť pod názvom „týždeň mozgu“. V kontaktných info bodoch zriadených vo vyššie uvedených zariadeniach sú organizované prednášky za účasti zamestnancov špecializovaných zariadení, rôznych odborníkov (psychológ, psychiatra,...), ako aj rodinných príslušníkov tých občanov, ktorí požiadali zariadenie o zabezpečenie sociálnej služby, t.č. im je starostlivosť zabezpečovaná rodinou v domácnosti. Témou prednášok bolo ako sa starať o človeka s týmito ochorením, aké sú prejavy choroby, ako postupovať, ak rodina starostlivosť už nezvláda. V troch kontaktných info bodoch sa v roku 2018 uskutočnilo 56 aktivít pre 389 prijímateľov sociálnych služieb a ich rodinných príslušníkov.</p>

Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v ambulantných službách.
Indikátor	Zazmluvnených počet miest: 179.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest v ambulantných službách v roku 2016: 158.
Plnenie aktivity	V sledovanom období roka 2018 bolo zazmluvnených spolu <u>184</u> miest v ambulantných službách, čo je o 15 viac ako v r. 2017, v štruktúre: rehabilitačné stredisko: 52 miest, domov sociálnych služieb: 131 miest, špecializované zariadenie: 1 miesto.
Oblasť A5	Sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením
Regionálna priorita č. 5	Rozvíjať sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi politiky rovnosti príležitostí.
Hlavný cieľ	Inovovať sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením užším prepojením zdravotných a sociálnych služieb. Dosiahnuť najvyššiu možnú nezávislosť občanov so zdravotným znevýhodnením.
Odôvodnenie priority	Vzhľadom na vzrastajúci trend podielu občanov so zdravotným znevýhodnením a zároveň existujúci európsky štandard sociálnej ochrany, je nevyhnutné inovovať tento segment sociálnych služieb. Ďalším nástrojom inovácie v prospech občanov je jednotný posudkový systém. Posudzovanie zdravotného a sociálneho stavu v SR je nejednotné, aj keď sa už dlhšiu dobu uvažuje o zmene príslušnej legislatívy. Je nevyhnutné aj na regionálnej úrovni vytvárať podmienky pre užšie prepojenie sociálnych a zdravotných služieb. Je potrebné poskytovať sociálne služby podľa individuálnych potrieb.
Aktivita	Využiť existujúce priestory v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti na rozšírenie ponuky iných činností poskytovaných prijímateľom za účelom zvýšenia kvality poskytovaných služieb.
Indikátor	Zavedenie 5 nových aktivít.
Plnenie aktivity	V roku 2018 bola v zariadení sociálnych služieb ONDAVA, Rakovec nad Ondavou zriadená miestnosť snoezelen, zároveň bola vyčlenená a upravená miestnosť, ktorú prijímatelia sociálnych služieb využívajú na biblioterapiu a muzikoterapiu. V zariadení HARMONIA, Strážske bol v roku 2018 zriadený reminiscenčný kútik, do miestnosti snoezelen zakúpená vodná posteľ a knižnica doplnená o nové knižné tituly. V zariadení IDEA – DSS poskytujú pre klientov okrem hydroterapie aj možnosti hipoterapie a canisterapie. V zariadení DOMKO – DSS bola vytvorená relaxačno- oddychová zóna, pocitový chodník, zakúpený basketbalový kôš na ihrisko s trávnatým povrchom. V JASANIMA – DSS bola vytvorená miestnosť snoezelen

Aktivita	Zapojiť prijímateľov sociálnych služieb do festivalu bábkových divadiel Virvar.
Indikátor	Účasť 3 zariadení na festivale Virvar.
Východiskový stav (rok 2016)	Účasť 2 zariadení na festivale Virvar.
Plnenie aktivity	V roku 2018 sa vybrané súbory z festivalu Most úsmevov predstavili aj na Dňoch bábkového divadla a hier pre rodiny VIRVAR, ktoré organizovalo Bábkové divadlo Košice, kultúrne zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Vystúpenie sa konalo priamo na Hlavnej ulici pri Štátnom divadle. Išlo o štyri najlepšie vybrané súbory z festivalu Most úsmevov, konkrétne: IDEA Prakovce, REGINA Kráľovce, LÚČ Šemša, JASANIMA Rožňava.
Aktivita	Zorganizovať 15. Ročník festivalu dramatickej tvorivosti „Most úsmevov“.
Indikátor	Uskutočnený Most úsmevov.
Plnenie aktivity	15. ročník festivalu dramatickej tvorivosti klientov zariadení sociálnych služieb Most úsmevov sa konal dňa 29. mája 2018 pod záštitou Ing. Rastislava Trnku, predsedu Košického samosprávneho kraja v priestoroch divadelnej sály JUMBO Centrum Košice. Prehliadku pripravil Odbor sociálnych vecí Úradu Košického samosprávneho kraja, DOMKO-DSS, Košice a občianske združenie DOMKO v umení. Na divadelných doskách vystúpilo 16 kolektívov z 15 zariadení sociálnych služieb z dvoch krajov - Košického a Banskobystrického. Cieľom festivalu Most úsmevov je ukázať, že ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím majú možnosti, schopnosti, talent, tvorivosť a iniciatívu. Zároveň chce upozorniť na prácu zamestnancov týchto zariadení.
Aktivita	Podat' návrh na prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony prijímateľov sociálnych služieb v domovoch sociálnych služieb.
Indikátor	Počet podaných návrhov: 5.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet podaných návrhov: 0.

Plnenie aktivity	V roku 2018 bolo podaných 10 návrhov na prinavrátenie (aspoň čiastočne) spôsobilosti na právne úkony v týchto zariadeniach: LÚČ Šemša: 9 podaných návrhov o čiastočné prinavrátenie spôsobilosti a VIA LUX 1 návrh. Konania na prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony boli začaté v roku 2018, v priebehu roka konania neboli ukončené, ide o zdĺhavý proces.
Oblasť A6	Sociálne služby pre seniorov.
Regionálna priorita č. 6	Zabezpečovať optimálny variant riešenia životných situácií občanov v seniorskom veku poskytovaním sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 1	Dobudovať sieť špecializovaných zariadení a zariadení pre seniorov.
Hlavný cieľ č. 2	Podporovať rozvoj opatrovateľskej služby v obciach a ďalších ambulantných a terénnych služieb pre seniorov.
Odôvodnenie priority	Jedným z dôsledkov starnutia obyvateľstva je aj zvýšená potreba sociálnych služieb. Súčasne je potrebné vziať do úvahy diverzifikované potreby tejto veľmi heterogénnej cieľovej skupiny vo vzťahu k sociálnym službám. Len tretina obcí v kraji poskytuje opatrovateľskú službu seniorom, ktorá umožňuje zotrvávať seniorom v ich prirodzenom prostredí aj vo vysokom veku.
Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v špecializovaných zariadeniach.
Indikátor	Počet miest financovaných z rozpočtu KSK: 279.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest v špecializovaných zariadeniach v roku 2016: 267.
Plnenie aktivity	Sociálne služby pre seniorov zabezpečuje KSK iba v špecializovaných zariadeniach. Zabezpečovanie sociálnej služby v zariadeniach pre seniorov patrí do kompetencie obcí. V roku 2018 bol z rozpočtu KSK poskytnutý finančný príspevok na 310 miest v špecializovaných zariadeniach v celkovej výške 1 019 331,52 €. Oproti roku 2017 ide o zvýšenie zazmluvneného počtu o 41 miest.
Aktivita	Realizovať aktivity za účelom rozvoja doplnkových služieb pre seniorov v zariadeniach.
Indikátor	Ročný počet aktivít: 2
Plnenie aktivity	Zariadenie sociálnych služieb SUBSIDIUM, Rožňava v roku 2018 realizovalo „Týždeň mozgu“ v spolupráci so Slovenskou

	Alzheimerovou spoločnosťou a Centrom Memory. Zariadenie ARCUS Košice sa v priebehu roku 2018 zapojilo do projektu „Pomáhame seniorom“, týkajúci sa zlepšenia podmienok v oblasti zdravia a zdravého života. Prijímateľov zariadenia VIA LUX pravidelne navštevujú aj zdravotní klauni „červené nosy“ za účelom rozvoja pamäťových schopností. V roku 2018 sa do týchto troch aktivít zapojilo 189 prijímateľov sociálnych služieb.
Aktivita	Zabezpečiť zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb napojením vybraných zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti na spolufinancovanie služby z prostriedkov verejného zdravotného poistenia.
Indikátor	Uzatvorené zmluvy so zdravotnými poisťovňami v troch zariadeniach sociálnych služieb.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zariadení, v ktorých bola uzatvorená zmluva so zdravotnou poisťovňou: 1 zariadenie.
Plnenie aktivity	V roku 2018 došlo k uzatvoreniu zmluvy so všeobecnou zdravotnou poisťovňou v zariadení SUBSIDIUM, Rožňava od 01.07.2018, v zariadení VIA LUX, Košice - Barca od 01.11.2018, v zariadení ARCUS, Košice od 01.07.2018. V zariadení ARCUS Košice došlo od 01.08.2018 k uzavretiu zmluvy so zdravotnou poisťovňou Dôvera a od 01.09.2018 so zdravotnou poisťovňou UNION.
Oblasť A7	Prevenca a eliminácia domáceho násilia páchaného na ženách
Regionálna priorita č. 7	Skvalitňovať a rozširovať ponuku sociálnych služieb zameraných na prevenciu a elimináciu domáceho násilia.
Hlavný cieľ	Vytvárať služby zamerané na podporu žien a detí zažívajúcich násilie so zohľadňovaním ich špecifických a diverzifikovaných potrieb. Rozvíjať preventívne programy.
Odôvodnenie priority	Domáce násilie je často tabuizovaným sociálnym problémom, ktorého prevencia a eliminácia vyžaduje kvalitné sociálne služby. Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách zdôrazňuje potrebu palety služieb zameraných na elimináciu a prevenciu domáceho násilia.
Aktivita	Zabezpečiť distribúciu letákov o poskytovaní špecializovaného sociálneho poradenstva pre oblasť domáceho násilia.
Indikátor	Zabezpečená distribúcia všetkých info letákov na rôzne inštitúcie v kraji.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet vyhotovených letákov: 0.
Plnenie aktivity	Letáky o poskytovaní špecializovaného sociálneho poradenstva boli vyhotovené ešte v r. 2017 z projektu podporeného z prostriedkov Nórskeho finančného mechanizmu „Zlepšenie kvality poradenstva pre ženy zažívajúce rodovo podmienené

	násilie v partnerských vzťahoch v Košickom samosprávnom kraji". V sledovanom období bola distribuovaná zostávajúca časť letákov, časť letákov bola ponechaná v kancelárii prvého kontaktu. Informácie o špecializovaných sociálnych poradcov pre uvedenú cieľovú skupinu sú zverejnené aj na webstránke KSK.
Aktivita	Systematizácia špecifického poradenstva pre ženy zažívajúce násilie.
Indikátor	4 uskutočnené stretnutia zainteresovaných strán. 6 zazmluvnených špecializovaných sociálnych poradcov.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených špecializovaných sociálnych poradcov pre cieľovú skupinu: 0.
Plnenie aktivity	<p>Vyplývajú z projektu „Zlepšenie kvality poradenstva pre ženy zažívajúce rodovo podmienené násilie v partnerských vzťahoch v Košickom samosprávnom kraji" realizovanom v r. 2016 – 2017 sa pokračuje v budovaní multi-inštitucionálnej spolupráce. Pravidelne raz mesačne sa organizujú pracovné stretnutia s organizáciami pracujúcimi v problematike násilia páchaného na ženách, ktoré sú združené v Bezpečnej ženskej sieti proti násiliu na ženách. Stretnutí sa zúčastňujú zástupkyne a zástupca ÚPSVaR Košice, KR PZ Košice, OO PZ Dargovských hrdinov, MČ Košice-Juh, Mesto Košice L- IX, OR PZ OKP Košice, KSK, Fenestra, UNLP. V roku 2018 bolo zrealizovaných <u>10 stretnutí</u> Pracovnej skupiny pre Košice. Podstatná časť spoločných stretnutí bola venovaná práci na strategickom pláne Pracovnej skupiny Košice na nasledujúce obdobie a na definovaní jej aktivít, ktoré prispievajú k postupnému napĺňaniu cieľov stanovených v stratégii.</p> <p>Špecializované sociálne poradenstvo pre oblasť domáceho násilia poskytovali v sledovanom období <u>6 poradcovia</u>, ktorým KSK poskytol finančný príspevok na prevádzku na 11 250 hodín poradenstva pre organizácie: Fenestra, o.z. Košice: dvaja poradcovia, Pomoc rodine, o.z., Michalovce: dvaja poradcovia, OZ HANA Spišská Nová Ves: dvaja poradcovia. Pri poskytovaní špecializovaného poradenstva vychádzajú zo všetkých medzinárodných a národných dokumentov a minimálnych štandardov Rady Európy. Cieľovou skupinou sú predovšetkým ženy a ich deti, predmetom poradenstva je riešenie násilia, ktoré zažívajú, prispievajú k zvyšovaniu bezpečia žien a ich detí, zmierňujú negatívne dopady násilia na životy žien a detí vo všetkých oblastiach. Tiež prispievajú k znižovaniu rodovej nerovnosti medzi mužmi a ženami, ktorá je príčinou ako i dôsledkom rodovo podmieneného násilia. Prispievajú k prevencii vážneho ublíženia na zdraví a vražd žien a detí v dôsledku násilia. Násilie páchané na ženách má z dlhodobého hľadiska negatívne dopady na ekonomickú situáciu kraja, pretože dôsledkom násilia sa zvyšujú náklady na zdravotnú starostlivosť, dlhodobé absencie v práci, strata zamestnania a pod. Projekt bol ukončený k 30.4.2017.</p> <p>V roku 2018 bolo poskytnutých 3 170 hodín špecializovaného poradenstva, 473 osobám uvedenej cieľovej skupine osobne, telefonicky, emailom.</p> <p>V roku 2018 poskytol KSK finančný príspevok aj na <u>65 miest v 4 zariadeniach núdzového bývania</u> určených práve pre ženy</p>

	a deti zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch, čo je o 11 viac ako v r. 2017.
Oblasť A8	Rozvoj sociálnych služieb
Regionálna priorita č. 8	Zaviesť systém hodnotenia podmienok kvality sociálnych služieb.
Hlavný cieľ	Efektívne využívať základné nástroje rozvoja sociálnych služieb - komunitné plánovanie a štandardy kvality sociálnych služieb.
Odôvodnenie priority	Komunitné plánovanie a štandardy kvality sociálnych služieb sú relatívne novými nástrojmi rozvoja sociálnych služieb. Silnou stránkou oboch nástrojov je ich komplexnosť, široká participácia všetkých dotknutých aktérov, dôraz na také hodnoty a princípy akými sú sociálna spravodlivosť, participácia, subsidiarita, solidarita, odbornosť. Oba nástroje umožňujú zaviesť transparentnosť, zabezpečujú kontinuitu rozvoja a kvalitu v celom systéme sociálnych služieb.
Aktivita	Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb u neverejných poskytovateľov v kraji.
Indikátor	Počet vykonaných kontrol: 20.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet vykonaných kontrol: 23.
Plnenie aktivity	<p>V roku 2018 OSV vykonal spolu 36 kontrol trvania podmienok na zápis do registra počas poskytovania sociálnej služby a plnenia povinností poskytovateľov v súlade s § 81 zákona o sociálnych službách, z toho: 8 kontrol u neverejných poskytovateľov, ktorým KSK poskytuje finančný príspevok na prevádzku, 22 kontrol v denných stacionároch (na základe požiadavky MPSVaR) a 6 kontrol zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Podnetom na vykonanie kontroly v zariadeniach boli aj doručené podnety prijímateľov sociálnych služieb alebo ich rodinných príslušníkov týkajúce sa napr. nedostatočného personálneho obsadenia, neposkytovanie ošetrovateľskej starostlivosti, nezabezpečovanie sprievodu prijímateľa na lekárske vyšetrenia. Podmieňovanie poskytovania sociálnej služby v zariadení uzatvorením darovacej zmluvy, nezabezpečovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení, nedostatočný počet zamestnancov poskytujúcich sociálnu službu</p> <p>Najčastejšie zistené nedostatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nespracované postupy pri uzatváraní zmlúv, - nezverejnené, resp. ne spracované cenníky úhrady za poskytovanú sociálnu službu, - výška úhrady za poskytovanú sociálnu službu nie je stanovená v súlade so zákonom, - nesprávne postupy pri spracovaní individuálnych plánov, - chyby vo vedení registrov telesných a netelesných obmedzení, - neposkytovanie, resp. nezabezpečenie poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení,

	<p>- neplnenie normatívu počtu zamestnancov v súlade s prílohou č. 1 zákona o sociálnych službách</p> <p>Z každej kontroly bol vyhotovený protokol s uloženými opatreniami a stanoveným termínom plnenia, v priebehu roka 2019 bude vykonaná následná kontrola na plnenie uložených opatrení.</p> <p>Na základe vykonaných kontrol v denných stacionároch boli 4 stacionáre vymazané z registra poskytovateľov z dôvodu, že službu neposkytovali.</p>
Aktivita	V zariadeniach sociálnych služieb realizovať samohodnotenie kvality poskytovaných služieb podľa MPSVaR spracovanej metodiky pre poskytovateľov sociálnych služieb.
Indikátor	Vykonané samohodnotenie vo všetkých 13 zariadeniach sociálnych služieb.
Východiskový stav (rok 2016)	Samohodnotenie vykonané v 0 zariadeniach sociálnych služieb.
Plnenie aktivity	Samohodnotenie kvality prebehlo vo všetkých zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti podľa jednotlivých štandardov, napr. základné ľudské práva a slobody, sociálny status prijímateľa, postupy pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, individuálne plánovanie, zisťovanie spokojnosti prijímateľov/liek, zaškoľovanie zamestnancov, systém supervízie, kontrolná činnosť, prevádzkové podmienky zodpovedajúce druhu služby, kapacity a potrebám prijímateľov/liek, informačná stratégia. Zo samohodnotenia vyplynula potreba, napr. dopracovať postupy pri uplatňovaní škody spôsobenej prijímateľom, vypracovať politiku kvality, zaviesť procesy riadenia, dopracovať a venovať sa informačnej stratégii zariadenia, aktualizovať vypracované dokumenty. Samohodnotenie kvality prebehlo vo všetkých 13 zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.
Aktivita	Pokračovať vo vzdelávaní zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.
Indikátor	Počet vyškolených zamestnancov: 100 ročne.
Plnenie aktivity	Za účelom zvýšenia kvality poskytovaných sociálnych služieb bolo v roku 2018 v zariadeniach vyškolených viac ako 213 zamestnancov, témy školení a seminárov: pracovník pre rozvoj pracovných zručností, inštruktor sociálnej rehabilitácie, práca s agresívnym klientom, individuálne plánovanie, manažér kvality, validácia, demencia, telesné a netelesné obmedzovanie, kľúčový zamestnanec a ošetrovateľská starostlivosť. V súvislosti so zavádzaním procesného riadenia v ZSS bolo vyškolených 52 zamestnancov z 13 zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Z dôvodu meniacej sa štruktúry prijímateľov sociálnych služieb, nárastu počtu prijímateľov s prejavmi agresívneho správania ohrozujúceho samotného

	prijímateľa, zamestnancov a ostatných prijímateľov zariadení, potreby špecifickému prístupu k prijímateľom s Alzheimerovou chorobou, je potrebné vzdelávaniu zamestnancov zariadení sociálnych služieb venovať zvýšenú pozornosť aj v budúcnosti pre zabezpečenie sociálnej služby v kvalite, ktorá bude rešpektovať ľudskú dôstojnosť prijímateľov, zabezpečí poskytovanie bezpečných sociálnych služieb a zabezpečí záujem o prácu v zariadeniach sociálnych služieb.
Aktivita	V zariadeniach sociálnych služieb zabezpečovať supervíziu podľa vypracovaného plánu.
Indikátor	Počet zamestnancov, ktorí absolvovali supervíziu: 50.
Plnenie aktivity	Supervízia bola realizovaná na základe spracovaného plánu v každom zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. V každom zariadení sa uskutočnilo min. jedno supervízne stretnutie. Supervízie sa v roku 2018 zúčastnilo 90 zamestnancov ZSS v ZP KSK. Supervízia v sociálnej oblasti predstavuje významný zdroj profesionálnej podpory, ktorý napomáha nielen profesionálnemu rozvoju spôsobilostí pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb, ale aj ochrane profesionála voči syndrómu vyhorenia, udržania a zvyšovania statusu profesie. Má dôležitú úlohu pri zachovaní dobrých štandardov práce, zvyšovaním kvality poskytovaných sociálnych služieb a tým aj napĺňaním profesijných hodnôt. Supervízia je metódou kontinuálneho rozvoja profesionálnych spôsobilostí pracovníka.
Aktivita	Využívať plán rizík ako súčasť individuálneho plánu.
Indikátor	Spracovať plány rizík v 13 zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.
Východiskový stav (rok 2016)	Plány rizík v roku 2016 vytvorené neboli.
Plnenie aktivity	Plány rizík ako súčasť individuálneho plánu, resp. ošetrovateľského procesu, boli vypracované vo všetkých 13 zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Ich spracovanie uľahčilo aj 6 vzdelávacích seminárov pre 24 zamestnancov, ktoré zorganizovalo zariadenie Lidwina. Spracované plány rizík napomáhajú pri identifikácii možných problémových situácií (napr. možné úteky prijímateľov, predchádzanie pádov prijímateľov s obmedzenou schopnosťou pohybu), zmena spracovania individuálnych plánov umožňuje pružne reagovať na potreby klienta, kľúčovému pracovníkovi umožňuje lepšiu koordináciu aktivít zameraných na plnenie stanoveného cieľa, vzájomnú spoluprácu dotknutých zamestnancov, ... Plány rizík sú pomerne nové dokumenty, ktoré sú síce spracované vo všetkých zariadeniach, v budúcnosti je však potrebné ich neustále aktualizovať a kontrolovať ich využívanie v praxi.

Oblasť A9	Dobrovoľníctvo v sociálnych službách
Regionálna priorita č. 1	Zvýšiť zapojenie obyvateľov Košického kraja do dobrovoľníckych aktivít v oblasti sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 1	Vytvoriť dobrovoľnícke programy v zariadeniach sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 2	Zvýšiť úroveň poznatkov o prínosoch dobrovoľníctva pre organizáciu a o manažmente dobrovoľníctva.
Odôvodnenie priority	Dobrovoľníctvo je nástroj zvýšenia kvality sociálnych služieb a sociálnej súdržnosti v spoločnosti. Formálne dobrovoľníctvo (pre organizácie) vyžaduje profesionálny manažment dobrovoľníckych programov a ich medializáciu – len tak je možné zvýšiť zapojenie obyvateľov. Regionálna priorita je v súlade so Stratégiou podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji, pripravenou v roku 2015.
Aktivita	Realizovať aktivity v oblasti dobrovoľníctva v zariadeniach sociálnych služieb prostredníctvom Dobrovoľníckeho centra Košického kraja.
Indikátor	Počet zapojených zariadení do spolupráce a rozvoja dobrovoľníckych aktivít: 5. Počet realizovaných dobrovoľníckych aktivít: 10.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zapojených zariadení do dobrovoľníckej činnosti: 5. Počet zrealizovaných dobrovoľníckych aktivít: 6.
Plnenie aktivity	<p>Dobrovoľnícke centrum realizovalo v roku 2018 aktivity bez finančného príspevku z rozpočtu Košického samosprávneho kraja. Z tohto dôvodu neboli z pôvodného zámeru realizované tieto aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie povedomia o Tokajskom dobrovoľníckom mikroregióne, spoločne s mestom Trebišov a Tokajskou vínnou cestou podporovať najmä firemné dobrovoľníctvo v tejto oblasti, - v environmentálnej oblasti rozvinúť Spišský dobrovoľnícky mikroregión, sieťovanie bolo podporené mestom Spišská Nová Ves a buduje sa od r. 2017, - spolupráca s mestom Rožňava, prepájanie samotného mesta s celou Gemerskou oblasťou a najmä kaštieľom Betliar, - podpora a rozvíjanie najmä oblasti sociálneho dobrovoľníctva v meste Michalovce, s podporou samosprávy vytvoriť Zemplínsky dobrovoľnícky mikroregión, - oceňovanie dobrovoľníkov „Srdce na dlani“. <p>Do aktivít realizovaných v rámci Týždňa dobrovoľníctva sa v roku 2018 zapojilo 934 dobrovoľníkov, ktorí odpracovali spolu 3708 hodín. V roku 2018 v rámci týždňa dobrovoľníctva bolo v zariadení SUBSIUM, Rožňava realizovaný tréning pamäti, prezentácia a prehliadky zariadenia, športový deň a terapeutické aktivity pre prijímateľov, v zariadení LIDWINA boli realizované terapeutické aktivity, v zariadení IDEA záchranári predviedli stimulované zásahy pomoci počas nehôd,</p>

	v zariadení ARCUS dobrovoľníci pomáhali pri priamej práci s prijímateľmi sociálnej služby a to pri rôznych aktivizačných činnostiach – rozhovory, prechádzky. Do zariadenia Domko Košice boli prostredníctvom dobrovoľníckeho centra zaradení 4 stáli dobrovoľníci.
Oblasť B1	Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela detí a mládeže
Regionálna priorita č. 1	Zvýšiť úroveň sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí a mládeže.
Hlavný cieľ č. 1	Skvalitniť vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom rodinnom prostredí a predchádzanie umiestňovania detí do inštitúcií.
Hlavný cieľ č. 2	Zvýšiť záujem a znalosti o Dohovore o právach dieťaťa a jeho opčných protokoloch.
Odôvodnenie priority:	Národný akčný plán pre deti na roky 2013-2017 stanovuje oba hlavné ciele ako strategické ciele, na realizácii ktorých sa majú podieľať aj regionálne samosprávy.
Aktivita	Zabezpečiť výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany v krízových strediskách v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK prostredníctvom profesionálnych rodičov.
Indikátor	Počet profesionálnych rodín: 2. Počet detí, u ktorých sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany v profesionálnych rodinách: 5
Východiskový stav (rok 2016)	Počet profesionálnych rodín: 0.
Plnenie aktivity	Aj počas roka 2018 bol výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany u profesionálnych rodičov zabezpečený v krízovom stredisku pri zariadení ANIMA Michalovce v rozsahu 2 profesionálni rodičia a 5 detí. Pre výkon opatrení v profesionálnych rodinách boli vypracované štandardy. Z dôvodu novely zákona o sociálnoprávnej ochrane prijatej v roku 2018 došlo k zrušeniu krízových stredísk a možnosti KSK vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany v rozsahu ako pred účinnosťou novely. Z tohto dôvodu bola v mesiaci december 2018 schválená 7. Etapa optimalizácie sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, v zmysle ktorej boli všetky 4 krízové strediská zriadené KSK (Regina Kráľovce – 2, Anima Michalovce – 1 a dva profesionálne rodiny, Lumen Trebišov – 1), k 31.12.2018 zrušené. V uvoľnených objektoch boli, resp. po odsúhlasení regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva budú zriadené iné sociálne služby - útulky, ktoré patria do originálnej kompetencie regionálnej samosprávy, sú v kraji nedostatkové a cieľovou skupinou je rodina.
Aktivita	Participovať na novele zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele.

Indikátor	Pripraviť pripomienky a prijať opatrenia v súvislosti s dopadmi novely zákona.
Plnenie aktivity	Návrh zákona bol prerokovaný zo zástupcami Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny na spoločnom pracovnom stretnutí SK8, ktoré sa konalo v Košiciach. Návrh novely bol akceptovaný zástupcami všetkých VÚC. Jednou zo zmien je zánik krízových stredísk a vytvorenie Centier pre rodinu a deti s cieľom znížiť negatívne dopady dieťaťa, u ktorého bola nariadená ústavná výchova, na zmeny prostredia, personálu a pod. (pobyt dieťaťa v krízovom stredisku bol dočasný, po ukončení pobytu v krízovom stredisku mohlo byť dieťa vrátené do pôvodnej rodiny, alebo umiestené v detskom domove). Na základe prijatej novely boli v KSK prijaté opatrenia uvedené v predchádzajúcej aktivite.
Aktivita	Počet miest financovaných z rozpočtu KSK v zariadeniach na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately u akreditovaných subjektov.
Indikátor	Počet zazmluvnených miest: 68 (22 miest v krízových strediskách, 46 miest v resocializačných strediskách).
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest: 72 (26 miest v krízových strediskách, 46 miest v resocializačných strediskách).
Plnenie za rok 2018	V roku 2018 bolo z rozpočtu KSK financovaných v krízových strediskách 22 miest a resocializačných strediskách 46 miest v objeme 155 250 € pre krízové strediská, 251 620 € pre resocializačné strediská. V krízovom stredisku Alžbetka došlo na základe pokynu z regionálneho úradu verejného zdravotníctva k zníženiu kapacity o 4 miesta.
Aktivita	Realizovať ďalšie opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately v súlade s § 10 zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele ako originálnej pôsobnosti samosprávneho kraja.
Indikátor	Počet podporených projektov na realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately: 1.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet podporených projektov na realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately: 0.
Plnenie aktivity	<p>V roku 2017 bol občianskym združením Cassovia Academica realizovaný projekt s názvom „Moja rodina“. Hlavným cieľom projektu bolo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preventívne, náučné a výchovné pôsobenie na zmenu alebo zmiernenie nesprávnych životných postojov k povinnostiam rodičov, - účasť na aktivitách a tréningoch zameraných na podporu plnenie rodičovských práva povinností a na podporu plnenia funkcií rodiny, - účasť na aktivitách zameraných na utváranie a upevňovanie sociálnych vzťahov, chápanie roly matky a manželky v nepriaznivom sociálnom prostredí a s tým súvisiaca potreba rozvoja sociálnych zručností pri riešení nepriaznivých sociálnych situácií. <p>Celkový počet účastníkov na jednotlivých kurzoch bol 20 účastníkov/kurz. Aktivity boli realizované v obci Košické Olšany, po dohode a súhlase starostu obce.</p>

Aktivita	Zvýšiť úroveň vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately v jednotlivých zariadeniach.
Indikátor	Počet vykonaných kontrol: 3.
Východiskový stav (rok 2016)	Počet vykonaných kontrol: 1.
Plnenie aktivity	Z dôvodu schválenej novely zákona o sociálnych službách (apríl 2018), v rámci ktorej došlo k zrušeniu krízových a resocializačných stredísk a povinnosti akreditovaného subjektu do 30.6.2018 spracovať plán Centra pre rodinu a dieťa, kontrolnú činnosť KSK nerealizoval.